

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
Факультет агротехнологій і екології
Кафедра технологій у рослинництві

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
проректор з навчально-виховної роботи,
професор Віталій БОЯРЧУК

“ _____ ” _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
АГРАРНИЙ КОНСАЛТИНГ

спеціальність: 201 «Агрономія»
освітньо-професійна програма «Агрономія»

Львів 2024

Робоча програма **АГРАРНИЙ КОНСАЛТИНГ**

для студентів, ОС Магістр, які навчаються за ОПП Агрономія

(назва навчальної дисципліни)

Галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство

спеціальності 201 "Агрономія"

Розробники: Литвин О.Ф. кандидат сільськогосподарських наук, доцент

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри технологій у рослинництві

Протокол від "02" вересня 2024 року № 2

Завідувач кафедри технологій у рослинництві

Мапія Тирус

(підпис)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії факультету агротехнологій і екології

Протокол від "03" вересня 2024 року № 2

Голова методичної комісії факультету агротехнологій і екології

Олег Андрушко

(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, освітній ступінь

Освітній ступінь: магістр

Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»

(шифр і назва)

Спеціальність: 201 «Агрономія»

(шифр і назва)

Характеристика навчальної дисципліни: обов'язкова з циклу професійної підготовки

Кількість кредитів 3

Загальна кількість годин – 90

Вид контролю: іспит

Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 2

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 35,6%

для заочної форми навчання – 11,1%

2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Досвід функціонування сільськогосподарських дорадчих служб у світі: Становлення дорадчих служб у різних країнах світу. Загальна характеристика моделей дорадництва у світі. Дорадництво у США. Канадська модель сільськогосподарського дорадництва. Інформаційно-консультаційна служба у Німеччині.

Тема 2. Історія створення, мета, завдання та законодавча база для функціонування дорадчих служб в Україні: Історія створення та особливості діяльності дорадчих служб в Україні. Мета і завдання дорадчої діяльності. Закон та інші нормативні акти, що регулюють дорадчу діяльність

Тема 3. Мотивація дорадчої діяльності: Основні філософські засади дорадництва. Психологічні та етичні аспекти дорадчої діяльності. Теорія змін у дорадництві. Освіта як засіб досягнення мети. Роль людських та матеріальних ресурсів.

Тема 4. Методи консультаційної діяльності дорадчих служб: Способи передачі інформації. Види консультування. Етапи консультування.

Тема 5. Навчання дорослих: Поняття про андрагогіку. Вчитель дорослих: вимоги, функції, типи та місія. Андрагогічна модель процесу навчання дорослих. Дорадництво як метод навчання дорослих.

Тема 6. **Напрями діяльності дорадчої служби:** Надання дорадчих послуг органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування та сільським територіальним громадам. Надання дорадчих послуг виробникам сільськогосподарської продукції. Несільськогосподарське підприємництво в сільській місцевості. Робота з сільською молоддю, ініціювання та реалізація молодіжних програм. Розвиток ринкової інфраструктури в сільській місцевості.

Тема 7. **Моніторинг дорадчих послуг:** Ситуативний аналіз, його суть та місце в дорадчій діяльності. Методи збору даних для аналізу. Використання даних аналізу для здійснення дорадчої діяльності. Моніторинг ефективності реалізації дорадчих послуг.

Тема 8. **Основні принципи планування та розробки освітніх програм:** Мета освітніх програм та її формування в процесі складання. Методи і форми планування освітніх заходів. Модель процесу складання освітньої програми. Завдання робочих програм та їх визначення. Планування освітніх заходів. Виконання. Схема оцінювання програми. Роль дорадників, експертів-дорадників і дорадчих комітетів у плануванні освітніх заходів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Рік підготовки 1 Семестр2						Рік підготовки 1 Семестр2					
Розділ 1.												
Тема 1.	11	2	2	-	-	7	11	1	1	-	-	9
Тема 2.	12	2	2	-	-	8	12	1	1	-	-	10
Тема 3.	11	2	2	-	-	7	11	-	1	-	-	10
Тема 4.	11	2	2	-	-	7	11	1	1	-	-	9
Тема 5.	11	2	2	-	-	7	11	-	-	-	-	11
Тема 6.	11	2	2	-	-	7	11	-	1	-	-	10
Тема 7.	11	2	2	-	-	7	11	-	-	-	-	11
Тема 8.	12	2	2	-	-	8	12	1	1	-	-	10
Разом	90	16	16	-	-	58	90	4	6	-	-	80
Іспит	30	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	30
Усього годин	120	16	16	-	-	88	120	4	6	-	-	110

5. Теми практичних занять

№ теми	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка інформаційного листка та письмового повідомлення для сільських товаровиробників.	2
2.	Організація і проведення “Дня поля”	2
3.	Особливості проведення SWOT – аналізу для діагностики стану фермерського господарства	2
4.	Аналіз беззбитковості на основі визначення точки беззбитковості.	2
5.	Метод активного навчання і консультування “Мозкова атака”	2
6.	Метод розрахунку марджинального доходу (Грос-Марджин)	2
7.	Особливості складання бізнес-плану	2
8.	Особливості надання консультації фермеру з вирощування сільськогосподарських культур	2

6. Теми винесені на самостійне вивчення

№ з/п	Назва теми
1.	Дорадчі служби в Великобританії. Дорадча служба в Данії. Служба дорадництва в Польщі. Дорадча служба в Швеції. Дорадча служба у Франції. Дорадча служба у Нідерландах. Дорадча служба у Ірландії.
2.	Роль людських та матеріальних ресурсів.
3.	Особливості використання в консалтингу групових обговорень
4.	Організація дорадчої діяльності: Формування дорадчої служби. Організаційно-правові форми дорадчих служб в Україні. Соціально спрямовані та комерційні (платні) дорадчі послуги. Встановлення вартості дорадчих послуг.
5.	Організація практичної роботи дорадчої служби: Організаційна структура дорадчої служби. Статус дорадника та експерта-дорадника. Правила та обов’язки суб’єктів дорадчої діяльності. Офісне діловодство..

6.	Організація впровадження результатів наукових досліджень та інновацій у виробництво: Роль науки в роботі дорадчої служби..
7.	Планування, вибір місця, проведення, оцінювання та підсумок демонстрацій. Роль дорадника, експерта-дорадника та об'єкта в організації демонстрації. Вивчення і узагальнення передового досвіду. Способи доведення наукової інформації до клієнта
8.	Інформаційне забезпечення дорадчих послуг. Професіоналізм у консультуванні. Кодекс консультанта.

7. Методи навчання

1. Словесні методи (розповідь, пояснення, бесіда, лекція.)

2. Наочні методи

– ілюстрація (картинки, таблиці, моделі, муляжі, малюнки тощо).

-демонстрування засобу демонстрування: навчальна телепередача або кіно-відеофільм чи його фрагмент; діюча модель, дослід; експеримент, спостереження та досліді в польових умовах тощо.

3. Практичні методи: досліді, вправи, навчальна праця. Лабораторні та практичні роботи, твори, реферати.

8. Індивідуальні завдання

Тема курсової роботи. Розроблення заходів підвищення врожайності енергетичної культури (культура визначається за номером залікової книжки студента з методичних вказівок для виконання курсової роботи).

11. Методи контролю:

1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне детальний аналіз відповідей студентів),

2. Письмова аудиторна та поза аудиторна перевірка(диктанти (математичні, хімічні, біологічні, економічні та ін.), твори, рішення задач і прикладів, складання тез, виконання креслень, схем, підготовка різних відповідей, рефератів, контрольні роботи (з конкретних питань тощо).

3. Практична перевірка(проведення різних вимірів, здійснення складання, налагодження, розробка документації, виконання практичної роботи, аналіз виробничої інформації, рішення професійних завдань, ділові ігри і т. д.

4. Стандартизований контроль (тести).

Види контролю: Поточний контроль, проміжна та семестрова атестація

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота (разом 50балів)								Підсумковий модуль (екзамен)	Сума
розділ 1								50 балів	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
4	4	7	7	7	7	7	7		

T1, T2 ... T12 – теми

13. Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до практичних і занять; індивідуальні навчально-дослідні завдання; контрольні роботи; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань.

14. Рекомендована література

Базова

1. Галич О.А., Сосновська О.О. Сільськогосподарське дорадництво. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури. 2007. 368 с.
2. Безкровний М. Ф., Кропивко М. Ф., Палеха Ю. І., Іщенко Т. Д. Основи аграрного консалтингу: підручник. К.: Видавництво Ліра-К. 2015. 288 с.
3. Лихочвор В.В., Городецький І.М., Черевко Г.В. Інформаційно-консультаційне забезпечення АПК. Курс лекцій. Львів: НВФ «Українські технології». 2006. 140с.
4. Литвин О.Ф. Аграрний консалтинг. Методичні рекомендації для виконання курсової роботи студентами спеціальності 201 „Агрономія” освітнього ступеня «Магістр». Львів 2018. 23 с.
5. Литвин О.Ф., Бомба М.І. Основи аграрного консалтингу. Методичні рекомендації для виконання практичних робіт студентами напряму підготовки 7.090101, 8. 090101 „Агрономія”. Львів. 2016. 21 с.
6. Литвин О.Ф., Бомба М.І., Дудар І.Ф. Основи аграрного консалтингу. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни і написання контрольних робіт студентами факультету заочної освіти спеціальності: 8.130102 "Агрономія", 8.130103 "Плодоовочівництво і виноградарство". Львів 2014. 19 с.

Допоміжна

1. Про сільськогосподарську дорадчу діяльність: Закон України від 17 чер. 2004 р. № 1807 – IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1807-15> (дата звернення 29.10.2019).
2. Корінець Р.Я., Гриценко М.П., Берездецький Ю.М. , Кухарук Ю.Я. та ін. Про сільськогосподарську дорадчу діяльність. Закон України: науково-практичний коментар / за ред. Р.Я. Корінця. Львів: Вид-во НВФ «Українські технології». 2007. 248 с
3. Буткалюк Т., Ванжула Ю., Лоянич Г. та ін. Теорія та практика дорадництва (планування та втілення програм Екстешин). Навчальний посібник / за ред. В. Мамалиги. Вінниця: ТОВ "Консоль". 2004. 240 с.
4. Основи сільськогосподарського дорадництва в Україні. Навчальний посібник для дорадчих служб / За ред. Р. Шмідта. Упорядники І.Вуйчик, І. Гнатюк, М. Капшик. Львів: НВФ «Українські технології». 2003. 680с.
5. Кропивко М. Ф., Кальна-Дубінюк Т.П., Безкровний М.Ф. та ін. Організація інформаційно-консультаційної діяльності: Навчальний посібник. Київ: Видавничий центр НАУ. 2004. 348с.
6. Саблук П.Т., Скірта Б.К., Скупий В.М. та ін. Організація інформаційно-консультаційного забезпечення АПК України / За ред. П.Т. Саблука. Київ: Інститут аграрної економіки УААН, 2003. 439с.

7. Основи сільськогосподарського дорадництва в Україні. Навчальний посібник для дорадчих служб / За ред. Р. Шмідта. Львів: НВФ “Українські технології”, 2003. 680с.
8. Кропивко М. Ф., Кальна-Дубінюк Т.П., Безкровний М.Ф. та ін. Основи аграрного консалтингу: Навчальний посібник. Київ: Видавничий центр НАУ. 2004. 285с

15. Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси— книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.
2. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет з переліком сайтів:
 1. Галич О.А. Сільськогосподарське дорадництво. Навчальний посібник / О.А. Галич, О.О. Сосновська. – К.:Центр навчальної літератури, 2007
URL: <http://uchebniks.net/book/206-silskogospodarske-doradnictvo-navchalnij-posibnik-galich-oa/2-anotaciya.html>
 2. Сільськогосподарське дорадництво: Інститут сільського розвитку URL: <http://www.icp.org.ua/ukr/aspekt/doradnictvo/>
 3. Корінець Р.Я. Сільськогосподарське дорадництво: запитання та відповіді. Інститут сільського розвитку. Київ. 2003 URL: http://www.dorada.org.ua/files/Literature/Agricultural_extension_Questions_and_Answers.pdf
 4. Сільськогосподарське дорадництво. Інформаційно-аналітичний портал АПК України. URL: <https://agro.me.gov.ua/ua/napryamki/rozvitok-silskih-teritorij/silskogospodarske-doradnictvo>
 5. Література з дорадництва. Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України. URL: <https://www.dorada.org.ua/na-dopomogu-doradniku/literatura-z-doradnitstva.html>